

BOSACROBAAT

De zon laat zich nog niet zien.
Merels luiden met hun gekwetter
een nieuwe dag in. Ergens op zo'n
zes meter hoogte, in een boom,
ontwaakt een dier dat na
een koude nacht met
speels gemak naar
beneden klimt om
vervolgens toe te
geven aan zijn
verzamelwoede.
Maak kennis met
de acrobaat van
het bos en misschien
wel het populairste
(wilde) zoogdier van
Nederland:
de eekhoorn.

BOSACROBAAT

Eenmaal op de grond speurt dit knaagdier de omgeving af naar voedsel. Eekhoorns verorberen gemiddeld zo'n vijf procent van hun lichaamsgewicht per dag, zo tussen de twaalf en twintig gram. Eikels en noten zijn favoriet, maar ook bladeren, bessen, schors, paddenstoelen, rupsen en jonge vogels vallen in de smaak. In de herfst eten ze extra veel om voldoende vetreserve op te bouwen voor in de wintermaanden en verstoppen met name in deze tijd van het jaar hun voedsel, meestal in de grond en soms ook in boomholtes. Dankzij hun uitstekende reukvermogen weet dit dier – meestal – precies waar hij zijn noten heeft verborgen. Maar kunnen ze niet alle plekken vinden dan kan dat geen kwaad. Op die manier levert het diertje een bijdrage in de verspreiding van boomzaden in het bos. Dat deze bosacrobaten niet van elkaar 'stelen' helpt ook mee.

Met zijn rode vacht, grote pluimstaart en puntige oren is dit knaagdier een opvallende verschijning in het bos. Het is daarom niet verwonderlijk dat deze bosbewoner ervoor kiest om zich vroeg in de ochtend of in de namiddag op de grond te begeven. Schuilt er gevaar? Dan maakt hij zich vlug uit de voeten. Zijn behendigheid komt hierbij goed van pas; een eekhoorn kan namelijk uitstekend klimmen, springen en manoeuvreren tussen bomen en takken. "De staart dient ook als roer. De eekhoorns maken soms behoorlijke sprongen, van tak naar tak, en met hun staart corrigeren ze in de lucht hun koers. Ze geven met hun staart signalen af. Als ze de staart laten uitzetten en tegelijkertijd op hun rug liggen, dan is dat meestal een teken dat ze speels zijn. Ze kunnen ook dreigen met de staart, dan gaan ze ermee zwaaien. Hun oren vouwen ze dan naar achteren en ze maken geluiden met

hun tanden," zo schrijft bioloog Vilmar Dijkstra in een publicatie in de Volkskrant. De staart is ook handig in andere situaties. Bij regen bijvoorbeeld fungeert hij als paraplu, tijdens koude nachten als een warme deken en op zonnige, warme dagen biedt hij schaduw.

De zoogdieren communiceren met verschillende geluiden. Komen ze een soortgenoot tegen, begroeten ze deze met 'moek-moek-moek', bij opwinding laten ze een scherp 'tjuk-stuk-tjuk' horen en slaan ze alarm, dan klinkt het er 'chroe-roe-roe'. Ook maken deze pluimstaarten fluitende, kakelende, grommende en jammerende tonen.

Eekhoorns brengen een groot deel van hun leven alleen door, binnen een eigen gebied. Het zijn bedrijvige dieren, die zich twee keer paar jaar voortplanten. Alleen in paartijd slapen de mannetjes samen met de vrouwtjes. Na die tijd leven ze weer apart en zorgt het vrouwtje tijdens de draagtijd – zo'n vijf à zes weken – voor een zogenoemd kraamnest. Dit is steviger, warmer en zachter dan een doorsnee nest. Gemiddeld krijgt dit dier tussen de één en zes jongen, die bij de geboorte blind en kaal zijn. Na een maand openen de jongen hun ogen en zijn ze behaard. Vier weken later zullen ze voor het eerst het nest verlaten, na een maand of drie zijn de jongen oud genoeg om op eigen benen te staan en zal hun moeder ze weggagen.

Overigens overleeft slechts een kleine vijftig procent van de jongen hun eerste levensjaar. Bioloog Vilmar Dijkstra: "Als ze een eigen leefgebied vinden en in goede conditie zijn, dan wordt hun overlevingskans opeens veel groter. Sterker: dan kunnen ze aan het eind van hetzelfde jaar nog meedoen aan de voortplanting."